

शबलता, चित्रता, (of colours); 'v. of Various, q. v. -Varied, Various, a. विविध, नानाविध-रूप-प्रकार-जातीय, अनेक-नाना in comp.; बहुविध; 'v. talks' उच्चावचाः प्रलापाः; 'in v. ways' अनेकधा, बहुविधं, नाना. -ly, adv. बहुधा, विविधं, नाना, नानाप्रकारं, अनेकविधं.

Vascular, a. नाडीविशिष्ट-संबन्धित्.

Vase, s. कुम्भः, कलसः-शः, पात्रं, भाजनं; 'a golden v.' भुंगारः, कनकालुका.

Vassal, s. प्रजा, वशावतित् *m.*, आयत्तः, पर-तंत्रः; *See* Dependent.

Vast, a. विशाल, विस्तीर्ण, विपुल, अपरिमित, सुमहत्, अतिबृहत्.

Vat, s. कुंडं, (बृहत्) भांडं.

Vaticinate, v. t. *See* Prophecy.

Vault, s. गुप्ति *f.*, विवरं, भूमिगृहं. 2 खोडक-शीर्षं; 'v. of heaven' नभोमंडलं. 3 वलित-तं. -*v.* *i.* वल्गु 1 P, कु 1 A.

Vaunt, -er, See Boast; 'v. ing of his might' अतिदपितबलः (Mr. 5), स्वबला-बलितः.

Veal, s. गोवत्समांसं.

Veer, v. परिवृत् 1 A, भिन्नादिशं या 2 P or गम् 1 P.

Vegetate, v. i. उद्भिद् *pass.*, स्फुद् 6 P, प्र-रूह 1 P. -ion, *s.* उद्भिद्, उद्भिदः, तुणादि *n.*, तुणजाति *f.* -Vegetable, *a.* उद्भिद्-वृ, उद्भिज्ज, औद्भिद् (की *f.*). -*s.* (Eatable) शाकः-कं; हरितकं, शिशुः. -*s.* उद्भिद्-ज्जं, ओषधि *f.*, तुणादि.

Vehement, a. प्रचंड, तीव्र, तीक्ष्ण, बलवत्, उग्र, सरभस, सवेग; परुष, रूक्ष (of tone, speech &c.). -ly, *adv.* बलवत् चंडं, तीव्रं. -Vehemence, *s.* चंडता, तीक्ष्णता, रभसः, वेगः, तरस् *n.*, संरभः.

Vehicle, s. यानं; प्रवहणं, वाहनं, रथः, वाहः, पत्रं. 2 द्वारं.

Veil, v. t. छद् 10, आ-प्र-सं-°, अवगृह् 10, सं-वृ 5 U, व्यवधा 3 U; *See* Cover. -*s.* अवगृहणं, आवरणं, आवरकः, तिरस्करिणी. 2 आवरणं, व्यवधानं, आच्छादनं, संवरणं; 'throw the v. off' स्वरूपं प्रकटीकृ 8 U, or आविष्कृ, वि-वृ 5 U, विषदीकृ.

Vein, s. शि (सि) रा, धमनी, नाडि-डी *f.*; (of stones) रे (ले) खा. 2 वृत्ति *f.*, भावः, मनोवृत्तिः; 'angry v.' कोपवृत्तिः. -y, *a.* शिराल.

Vellum, s. चर्म-पटः-पत्रं.

Velocity, s. जवः, वेगः. रंहस् *n.*, रभसः, तरस् *n.*

Venal, a. धनभेद्य, उत्कोचदानवश्य. 2 पण्य in comp; 'a v. woman' प पण्य

Vend, v. t. वि-क्री 9 A, पण् 1 A. -er, *s.* विक्रयिन् *m.* -ible, *a.* पण्य, विक्रीय.

Institute of Indology & Tamil Studies Cologne University Germany 9/1/2007

Venerate, Venerable, See Revere, -ed.

Venery, s. वैधुनं, रति *f.*, संभोगः. 2 सुगया. -Venerial, *a.* (*s.*) in comp.; 'v. disease' उपदंशः. 2 वाजीकर (री *f.*).

Venesection, s. शिराच्छेदः.

Vengeance, s. प्रतिहिंसा, प्रत्यपकारः, वैरनि-यातन-शुद्धि *f.*; *See* Revenge.

Venial, a. मर्षणीय, क्षंतव्य. लघु, उपेक्ष्य, अल्प; *off.* by उप प्र.

Venison, s. सुग-हरिण-मांसं.

Venom, s. विषं, गरलं, गरं, श्वेदः. -ous, *a.* सविष, विषाक्त, दंद्शुक, विष in comp.

Vent, v. t. उत्-वि-सृज् 6 P, उत्क्षिप् 6 P. निःसृ *c.*, उद्गम् 1 P, उद्-गु 6 P; *See* Emit. -*s.* छिद्रं, रंधं, द्वारं; 'give v. to' उदीर *c.*, प्रकटयति (D.), आविष्कृ 8 U.

Ventilate, v. t. वीज् 10; *See* Fan. 2 प्रचृ *c.*, प्र-सृ *c.* -ed, *a.* प्रवात, वायुव्याप्त; 'a bed in a v. place' प्रवातशयनं (M. 4). -or, *s.* वीजनं, व्यजनं.

Ventral, a. उदर in comp.

Ventricle, s. कोशः-षः, द्वारं.

Ventriloquist, s. गारुडवादिन् *m.* -Ventriloquism, *s.* गारुडवादः.

Venture, s. साहसं, साहसक्रिया. 2 संकट, संशयः; *See* Danger. -*v.* *i.* संशये निक्षिप् 6 P. 2 उत्सह् 1 A, साहसं कृ 8 U, धुष् 5 P; 'we cannot v. to state this' इति कथनरूपं साहसं कर्तुं न शक्नुमः, इति कथयितुं नोत्सहामहे; 'nothing v., nothing gain' साहसे श्रीः प्रतिवसति. -ous, -some, *a.* साहसिक (की *f.*), साहसबुद्धि.

Venus, s. शुकः, भार्गवः, कविः, उशनस् *m.*, काव्यः, दैत्यशुकः.

Veracious, a. सत्यवाच, सत्यगिद्, सत्य-वादिन्, सत्यशील. -Veracity, *s.* सत्यवा-दित्वं, सत्यशीलता.

Veranda, s. *See* Porch.

Verb, s. क्रिया, -पदं. -al, *a.* शाब्दिक (की *f.*), शाब्द (डी *f.*), शब्दरूप. 2 (Oral) वाचिक-वाचनिक (की *f.*); (वाचिक-मिदानीं श्रोतुमिच्छामि Mu. 5). -ally, *adv.* वाचा. 2 शब्दतः, यथाशब्दं -atim, *adv.* यथाव्याहृतं, पदानुपदं, शब्दशः, यथा-शब्दं. -ose, *a.* वाग्बहुल, अतिविस्तीर्ण; *See* Prolix. -osity, -lage, *s.* वाग्वस्तरः, वाक्प्रपंचः, वागुपचयः.

Verdant, a. हरित, शाहल.

Verdure, s. हरितत्वं, हारित्यं; शादः, शाह-लता; 'clothed in fresh v. of sprouts' नवहरितसस्यांकुरवती.

Verdict, s. निर्णयः; विचारः; दंडनिर्णयः.

Verdigris, s. ताम्रकिट्टं-मलं, कलकः.